

Dokumentace datové sady (DS)

Název DS:

Produkce podnikových a komunálních odpadů podle krajů

Popis datové sady:

Datová sada obsahuje časovou řadu s údaji o produkci průmyslových odpadů podle ekonomických činností (CZ-NACE) a komunálních odpadů v krajích České republiky od roku 2008.

Metodické poznámky

Český statistický úřad provádí každoročně statistické zjišťování o produkci a nakládání s odpady již od roku 1992. Rozsah a uspořádání tohoto zjišťování slouží jako přímý podklad pro zajištění reportingových povinností ČR, které vyplývají z nařízení Evropského parlamentu a Rady 2150/2002/ES, o statistice odpadů, jehož gestorem je Český statistický úřad. Od roku 2011 bylo šetření o odpadech rozšířeno o sledování problematiky druhotných surovin.

Údaje byly získány zpracováním souboru dat za cca 17 500 jednotek (v roce 2018). Zjišťování údajů od podniků je prováděno tzv. „rotačním modelem“. Princip modelu spočívá v tom, že každoročně jsou výkazem obesílány pouze nejvýznamnější ekonomické subjekty (z hlediska množství vyprodukovaných či nakládaných odpadů, produkce druhotných surovin, odvětví, v němž podnikají či na základě počtu zaměstnanců) a zbývající „rotační“ část respondentů je dotazována jednou za tři roky. Pro neobesílané podniky jsou hodnoty ve sledovaném roce matematicky dopočteny.

Produkce komunálního odpadu byla stanovena kombinací šetření na vybraném vzorku obcí, dat z administrativního systému evidence odpadů ISPOP a odhadů založených na matematicko-statistických metodách. Opора v podobě dat ze systému ISPOP byla za rok 2018 využita vůbec poprvé a umožnila snížit velikost výběrového vzorku obcí o více než 60 % bez negativního dopadu na kvalitu statistických údajů publikovaných ČSÚ. Součástí hodnot zahrnutých pod položku komunálních odpadů je i odpad subjektů zapojených do systému nakládání odpadů obcí, např. škol, úřadů, drobných živnostníků apod.

Statistická data o odpadech umožňují dvojitý pohled, buď můžeme vycházet z odvětvového členění podniků, potom lze z dat získat informaci o všech odpadech, vzniklých v daném odvětví, nebo je možné se zaměřit na druh odpadu či skupinu odpadů dle Katalogu odpadů, a pak stanovit produkci (skupin) odpadů napříč všemi sledovanými odvětvími. Podniky spadající do statistického zjišťování jsou tříděny do odvětví podle převažující ekonomické činnosti, která je uvedena v Registru ekonomických subjektů.

Statistické zjišťování o odpadech a druhotných surovinách je prováděno v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady 2150/2002/ES, o statistice odpadů a se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 98/2008/ES, o odpadech. Zejména tyto předpisy upravují nakládání s odpady a definují základní pojmy.

Odpad je jakákoliv látka nebo předmět, kterých se držitel zbavuje nebo má v úmyslu se zbavit nebo se od něho požaduje, aby se jich zbavil.

Nebezpečný odpad je odpad vykazující jednu, nebo více nebezpečných vlastností uvedených v nařízení Komise (EU) č. 1357/2014 ze dne 18. prosince 2014, kterým se nahrazuje příloha III směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/98/ES o odpadech a o zrušení některých směrnic.

Nakládáním s odpady se rozumí sběr, přeprava, využití a odstraňování odpadů včetně dozoru nad těmito činnostmi a následné péče o místa odstranění a včetně činností prováděných obchodníkem nebo zprostředkovatelem.

Způsoby nakládání s odpadem jsou dle nařízení 2150/2002/ES, o statistice odpadů, ve znění pozdějších předpisů rozděleny do následujících skupin:

- využívání odpadů – operace stanovené v příloze č. II výše uvedeného nařízení
- odstraňování odpadů - operace stanovené v příloze č. II výše uvedeného nařízení.

Komunálním odpadem se dle rozhodnutí Komise č. 753/2011/EU rozumí odpad z domácností a podobný odpad. Odpadem z domácností je odpad vyprodukovaný v domácnostech. Podobným odpadem se rozumí odpad, který je ve své podstatě a složení srovnatelný s odpadem z domácností, s výjimkou odpadu z výroby a odpadu ze zemědělství.

Další metodické poznámky viz např. metodika publikace Produkce, využití a odstranění odpadů

<https://www.czso.cz/csu/czso/produkce-vyuziti-a-odstraneni-odpadu-2018>.

Datová sada:

Datová sada obsahuje vybrané údaje o produkci odpadů podnikových (celkem a za vybraná odvětví převažující činnosti) a komunálních. Veškeré údaje jsou uvedeny v tunách, zaokrouhleny na celá čísla.

Data odpovídají tabulce ve veřejné databázi

https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=vystup-objekt&pvo=ZPR06&z=T&f=TABULKA&katalog=30842&c=v3-8_RP2018

Poznámky k agregacím

Datová sada obsahuje údaje za Českou republiku a za jednotlivé kraje. Úhrn za kraje nemusí odpovídat údajům za Českou republiku, v datové sadě nejsou uvedeny údaje podléhající ochraně důvěrnosti. Celková produkce průmyslového odpadu neodpovídá součtu za jednotlivé ekonomické činnosti, protože v datové sadě nejsou uvedena všechna odvětví.

Struktura dat:

Datovou sadu představuje CSV soubor, jednotlivé položky (tvořící sloupce) jsou zprava i zleva ohraničeny znakem " (uvozovky), oddělovačem položek je čárka, oddělovačem desetinné části tečka.

Každý statistický údaj tvoří jeden řádek souboru, zjištěná hodnota je ve sloupci *hodnota*.

Statistický údaj je definován z hlediska věcného (statistická proměnná=ukazatel a třídění dle druhu hospodářského zvířete), časového (referenční období) a územního (území).

SLOUPEC	VYZNAM	POZNAMKA
idhod	unikátní identifikátor údaje Veřejné databáze ČSÚ	využije se v případě dotazu ke konkrétnímu údaji
hodnota	zjištěná hodnota	v numerickém formátu, vyjadřuje statistický údaj zaokrouhlený na tuny pokud je údaj důvěrný, není hodnota uvedena,
duvernost	text atributu údaje z hlediska důvěrnosti	
stapro_kod	kód statistické proměnné	ze systému SMS UKAZ
cznace_cis	kód číselníku pro druh ekonomické činnosti	pokud není uveden, jedná se o úhrn (za všechna odvětví pro podnikový odpad)

SLOUPEC	VYZNAM	POZNAMKA
cznace_kod	kód položky číselníku pro druh ekonomické činnosti	pokud není uveden, jedná se o úhrn (za všechna odvětví pro podnikový odpad)
rok	rok referenčního období	ve formátu RRRR
uzemi_cis	kód číselníku pro referenční území	97 Česká republika, 100 kraje
uzemi_kod	kód položky číselníku pro referenční území	
stapro_txt	text statistické proměnné	
cznace_txt	text pro druh ekonomické činnosti	pokud není uveden, jedná se o úhrn (za všechna odvětví pro podnikový odpad)
uzemi_txt	text pro referenční území	

Použité číselníky a referenční údaje:

Pro identifikaci (definování) každého statistického údaje se využívá Statistický metainformační systém ČSÚ (SMS), a to subsystém SMS-UKAZ (statistické proměnné) a SMS-KLAS (statistické číselníky a klasifikace).

V datové sadě se vyskytují:

Seznam statistických proměnných - <https://www.czso.cz/csu/czso/statisticke-promenne-ukazatele>

Kód	TEXT
5319	Celková produkce komunálního odpadu
5760	Produkce podnikového odpadu

Číselníky pro druh ekonomických činností - kódy číselníků ČSÚ 5103, 5724

<http://apl.czso.cz/iSMS/cisexp.jsp?kodcis=5103&typdat=0&cisjaz=203&format=0>

<http://apl.czso.cz/iSMS/cisexp.jsp?kodcis=5724&typdat=0&cisjaz=203&format=0>

Číselník	Kód položky	Text položky
5103	A	Zemědělství, lesnictví, rybářství
5103	B	Těžba a dobývání
5103	C	Zpracovatelský průmysl
5103	D	Výroba a rozvod elektřiny, plynu, tepla a klimatizovaného vzduchu
5103	F	Stavebnictví
5103	H	Doprava a skladování
5724	37390001	Činnosti související s odpadními vodami, odpady a sanacemi

Číselníky území – kódy číselníku ČSÚ 97 a 100

<http://apl.czso.cz/iSMS/cisexp.jsp?kodcis=97&typdat=0&cisjaz=203&format=0>

<http://apl.czso.cz/iSMS/cisexp.jsp?kodcis=100&typdat=0&cisjaz=203&format=0>

Číselník	Kód území	Text území
97	19	Česká republika
100	3018	Hlavní město Praha
100	3026	Středočeský kraj
100	3034	Jihočeský kraj
100	3042	Plzeňský kraj
100	3051	Karlovarský kraj
100	3069	Ústecký kraj
100	3077	Liberecký kraj
100	3085	Královéhradecký kraj
100	3093	Pardubický kraj
100	3107	Kraj Vysočina
100	3115	Jihomoravský kraj
100	3123	Olomoucký kraj
100	3131	Zlínský kraj
100	3140	Moravskoslezský kraj

Časové vymezení

Datové sada obsahuje roční časovou řadu od roku 2008.